

Návrh postupu v oblasti prístupovania k platným a účinným centrálnym IKT zmluvám v súlade so systémovým prístupom štátu k nákupu produktov a služieb súvisiacich s licencovaním IKT.

ZHRNUTIE

Úrad podpredsedu vlády SR pre investície a informatizáciu (ďalej len ako „ÚPVII“) je ústredným orgánom štátnej správy kompetenčne zodpovedným za informatizáciu spoločnosti a to prostredníctvom naplňania národnej koncepcie informatizácie spoločnosti, stratégie a úloh v tejto oblasti. V rámci naplňania tejto kompetencie je zodpovedný aj za koordináciu a systematický centralizovaný prístup k nákupu produktov a služieb súvisiacich so zabezpečením licenčného pokrytia informačno-komunikačných technológií (ďalej len ako „IKT“).

Politika centrálného prístupu k nákupu produktov a služieb súvisiacich so zabezpečením licenčného pokrytia IKT by v prvom kroku mala spočívať v zabezpečení existencie centrálnych zmlúv slúžiacich k zabezpečeniu produktov a služieb súvisiacich so zabezpečením licenčného pokrytia IKT (ďalej len ako „centrálné IKT zmluvy“ alebo „centrálné licenčné zmluvy“) a k povinnosti prednostne prístupovať k centrálnym IKT zmluvám z pohľadu orgánov štátnej a verejnej správy a iných štátnych orgánov s osobitným postavením vyplývajúcim zo zákona alebo zriaďovateľského dokumentu (ďalej v texte len ako „orgány verejnej moci“) s výnimkou prípadov, kedy to nie je možné. V týchto prípadoch bude odôvodnená výnimka schvaľovaná ÚPVII. Samotné uzatváranie centrálnych IKT zmlúv v podmienkach orgánov verejnej moci Slovenskej republiky sa k dnešnému dňu v praxi aplikuje, ale nato, aby bola pridaná hodnota maximalizovaná, je potrebné, aby existovala povinnosť tento nástroj z pohľadu orgánov verejnej moci v praxi realizovať, dodržiavať postupy a povinnosti z neho vyplývajúce.

Politika centrálného prístupu k nákupu produktov a služieb súvisiacich so zabezpečením licenčného pokrytia IKT zabezpečí efektívnejšie a hospodárnejšie nákupy predmetných produktov a služieb. Zároveň poskytne možnosť prevoditeľnosti nevyužívaných licencií medzi orgánmi verejnej moci, možnosť zámenny nevyužívaných produktov a služieb za iné požadované produkty a služby, centralizáciu znalostí, zníženie administratívnej záťaže ako aj zefektívnenie procesu verejného obstarávania.

Politika centrálného prístupu k nákupu produktov a služieb súvisiacich so zabezpečením licenčného pokrytia IKT zabezpečí pre orgány verejnej moci, ktoré sa aktívne zapoja, efektívne, hospodárne a účelné plnenie povinností vyplývajúcich zo zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov, zákona č. 278/1993 Z. z. o správe majetku štátu v znení neskorších predpisov ako i zákona č. 95/2019 Z. z. o informačných technológiách vo verejnej správe a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej v texte len ako „zákon o ITVS“).

I. CENTRALIZOVANÝ PRÍSTUP K NÁKUPU PRODUKTOV A SLUŽIEB SÚVISIACICH SO ZABEZPEČENÍM LICENČNÉHO POKRYTIA IKT

V rámci uznesenia vlády Slovenskej republiky č. 523/2009 z 15.07.2009 s názvom „Konceptia využívania softvérových produktov vo verejnej správe“ bolo konštatované: *Verejná správa musí zabezpečiť interoperabilitu, transparentnosť, bezpečnosť a flexibilitu informačných systémov, ako aj hospodárne využívanie rozpočtových zdrojov pri ich nákupe a prevádzkovaní. V strednom a dlhodobom horizonte je cieľom verejnej správy znižovanie nákladov.*

Dňa 17. novembra 2010 vláda Slovenskej republiky prijala „Návrh opatrení na zvýšenie efektívnosti fungovania verejného sektora a zlepšenie stavu verejných financií“, v rámci ktorého bola deklarovaná potreba prijatia systematického prístupu štátu pri nákupe licencií ako najvýznamnejších dodávateľov, ako sú najmä Microsoft, SAP a Oracle¹.

Ministerstvo financií Slovenskej republiky (ďalej len ako „MF SR“), ako vtedajší ústredný orgán štátnej správy pre oblasť informatizácie spoločnosti, predložilo na rokovanie vlády Slovenskej republiky dňa 13. apríla 2011 materiál „Informácia o plánovaných krokoch Ministerstva financií Slovenskej republiky k zavedeniu systémového prístupu štátu pri nákupe licencií informačno-komunikačných technológií“, ktorý vláda Slovenskej republiky vzala na vedomie². V rámci systémového prístupu štátu pri nákupe licencií boli navrhnuté nasledovné kroky:

- a) vykonať inventarizáciu softvérových licencií na kapitolách štátneho rozpočtu;
- b) zaviesť centrálnu evidenciu softvérových licencií;
- c) iniciovať centrálnu riadenie softvérových licencií;
- d) identifikovať a aplikovať parciálne nástroje vplývajúce na efektívnu licenčnú politiku.

Realizácia kontroly a evidencie nákupov, ale aj centralizovanie zmlúv na licencie pre servery boli predpokladom pre efektívnejšie a hospodárnejšie využitie výdavkov, k zabezpečeniu výhodnejších zmluvných podmienok pre kapitoly štátneho rozpočtu ako aj predpokladom pre reálne zníženie výdavkov. Uplatnením systémového prístupu štátu v oblasti licencií sa očakávalo dosiahnutie nasledovných prínosov:

- usporiadanie zmluvných vzťahov,
- sprehľadnenie evidencie licencií,
- efektívnejšie nakladanie s prostriedkami štátneho rozpočtu,
- identifikovanie využívania softvéru,
- riadenie softvérovej licenčnej politiky štátu z jedného miesta,
- zabezpečenie účelného presúvania licencií medzi jednotlivými kapitolami štátneho rozpočtu,

¹ <http://www.rokovania.sk/Rokovanie.aspx/BodRokovaniaDetail?idMaterial=18873>

² <http://www.rokovania.sk/Rokovanie.aspx/BodRokovaniaDetail?idMaterial=19477>

- zastrešovanie centrálnych (rámcových) zmlúv na jednom mieste,
- vznik jednotnej cenovej politiky pri nákupoch,
- postupné znižovanie nákladov na nákup licencií,
- aktívne riešenie problému s nevyraďovaným hardvérom.

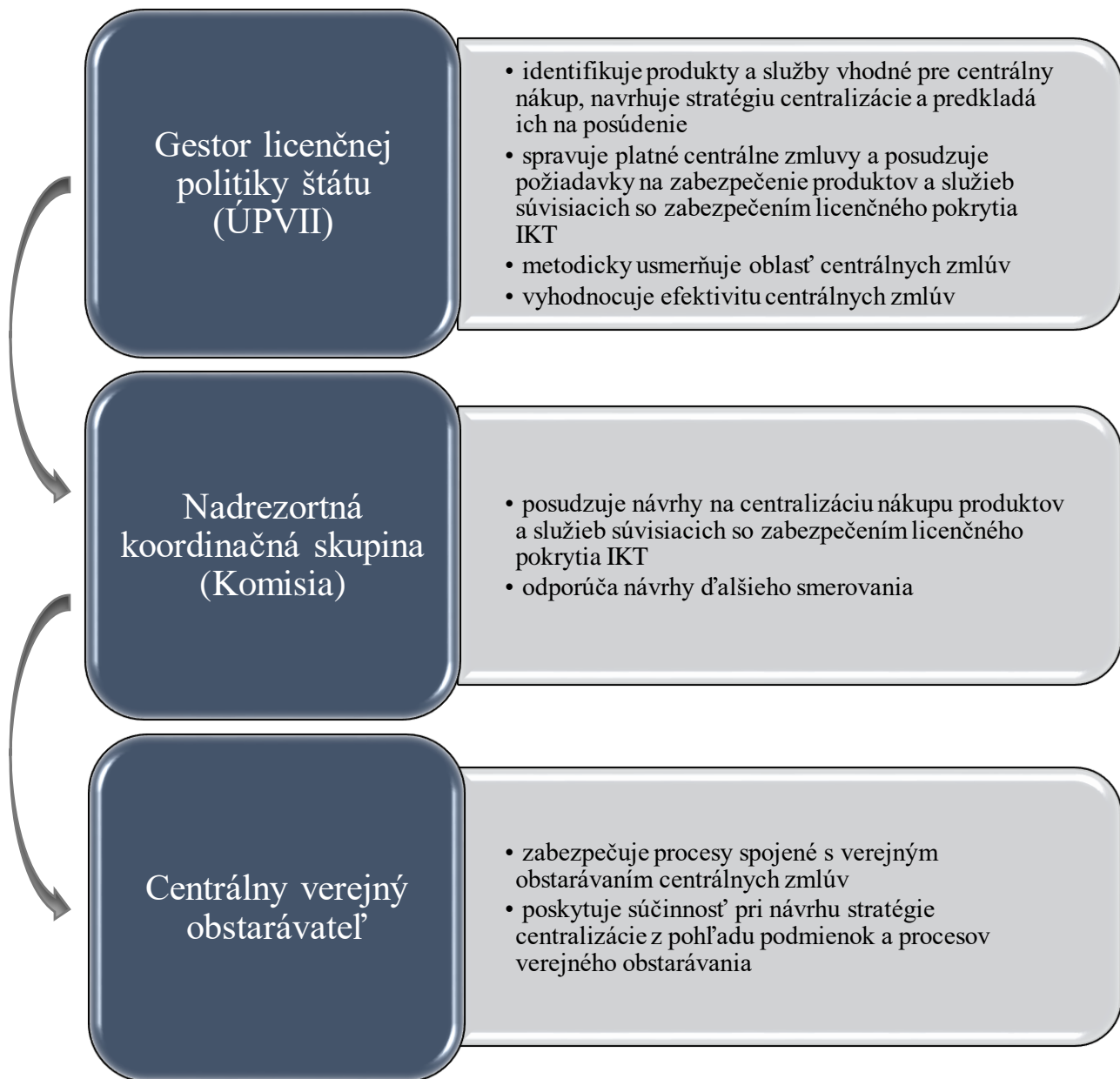
Opatrenia smerujúce k efektívnemu využívaniu softvérových produktov vo verejnej správe vychádzajú aj zo základných princípov Národnej koncepcie informatizácie verejnej správy (ďalej len ako „NKIVS“) medzi ktoré patria princípy „Orientácia na pridanú hodnotu verejného IT (value for money)“ a „Lepšieho nákupu IT³“.

Jedným z nástrojov na zníženie výdavkov a zlepšenie prevádzky informačných technológií (ďalej len ako „IT“) je centralizácia nákupu produktov a služieb súvisiacich so zabezpečením licenčného pokrytia IKT. Pod pojmom produkty a služby súvisiace so zabezpečením licenčného pokrytia IKT v tomto kontexte rozumieme:

- a) Softvérové licencie a služby s nimi súvisiace. Do tejto kategórie spadá:
 - i. Krabicový softvér (ďalej len „krabicový SW“). Tento sa dodáva vo finálnej funkčnosti bez možnosti jej rozširovania či zákazníckych úprav pri dodávke,
 - ii. Špecializovaný softvér (ďalej len „špecializovaný SW“),
- b) cloudové služby,
- c) hardvér s pevne zabudovanými funkciami, ktoré nie je možné meniť, ale len konfigurovať pomocou explicitne daných konfiguračných parametrov.

Vecným gestorom vo veci rozhodovania o uzatváraní centrálnych IKT zmlúv (gestor licenčnej politiky štátu) je v súlade s ust. zákona č. 575/2001 Z. z. o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy v znení neskorších predpisov od 1.6.2016 ÚPVII, ktorý úzko spolupracuje s MF SR a Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky (ďalej v texte len ako „MV SR“) ako ústrednými orgánmi štátnej správy zodpovednými za výkon centrálného verejného obstarávania v zmysle § 15 ods. 4 zákona č. 343/2015 o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len ako „zákon o verejnom obstarávaní“).

³ Národná koncepcia informatizácie verejnej správy Slovenskej republiky. Úrad podpredsedu vlády SR pre investície a informatizáciu. Bratislava. s. 18.

Identifikácia a návrh stratégie centrálnych IKT zmlúv pre produkty a služby súvisiace so zabezpečením licenčného pokrytia IKT.

V rámci revízie výdavkov na informatizáciu verejnej správy realizovanej v roku 2016 v rámci projektu „Hodnota za peniaze“ bola centralizácia nákupu softvérových licencií jedným z opatrení navrhnutých v rámci záverečnej správy⁴.

⁴

<https://www.finance.gov.sk/sk/financie/hodnota-za-peniaze/revizia-vydavkov/informatizacia/>

V súčasnosti štát uplatňuje centralizovaný prístup k nákupu produktov a služieb súvisiacich so zabezpečením licenčného pokrytia IKT pre nasledovné softvérové licencie:

1. Microsoft

Prvá centrálna multilicenčná zmluva k licenciám Microsoft začala platiť 01.01.2003 a kontinuálne pokrývala obdobie až do konca roku 2017 (obnova v trojročných intervaloch). Koncom roka 2018 bol spustený proces verejného obstarávania na novú centrálnu zmluvu Microsoft, ktorá zohľadňuje navrhnuté opatrenia zo strany Útvary hodnoty za peniaze (ďalej len ako „ÚHP“) a prostredníctvom ktorej bude dosiahnutá odhadovaná úspora v trojročnom horizonte vo výške 13,4 mil. EUR⁵ v porovnaní nákupu voči pôvodnej zmluve. Po ukončení procesu verejného obstarávania by mala nová centrálna zmluva pokrývať 33 organizácií s viac ako 101 000 zamestnancami.

2. Oracle

Nákupy licencií Oracle, ich obnova alebo ďalšie služby súvisiace s ich aktualizáciou a podporou boli v súlade so systémovým prístupom pri nákupe softvérových licencií od roku 2014 zabezpečované prostredníctvom centrálnej rámcovej dohody. V roku 2018 MF SR vyhlásilo verejnú súťaž, výsledkom bude nová centrálna rámcová dohoda na zabezpečovanie produktov a služieb ORACLE, ktorá reflektuje na aktuálnu ponuku produktov a služieb a bude otvorená pre väčší počet organizácií.

3. SAP

Softvérové licencie SAP sa v slovenskej verejnej správe používajú od roku 1998. Odvtedy sa stali významnou súčasťou informačnej infraštruktúry verejnej správy najmä v oblasti ekonomických, logistických a manažérskych informačných systémov.

S cieľom dosiahnutia najvýhodnejších podmienok sa MF SR spolu s Ministerstvom vnútra Slovenskej republiky a Ministerstvom školstva, vedy, výchovy a športu Slovenskej republiky spojili, aby spoločne splnili predpoklady nevyhnutné k obstaraniu Služieb podpory PSLE+PE (PSLE - Premium Support For Large Enterprises, PE - Premium Engagement), a dosiahli tak spoločne výhodnejšie podmienky, ktoré by nebolo možné získať každej organizácii samostatne. Prostredníctvom tohto spoločného postupu dochádza k úsporám viac ako 1 200 000 EUR ročne⁶, pričom uvedené organizácie získajú aj ďalšie benefity, ktoré sú s touto službou spojené. Prvýkrát bola takáto PSLE zmluva uzavretá už v roku 2016.

4. Talend

Koncom roka 2018 bola vyhlásená verejná súťaž na produkty Talend. V rámci verejnej správy je platforma Talend plánovaná na nasadenie prostredníctvom služby vládneho cloudu, poskytujúceho platformu Talend ako PaaS-ovú službu (platforma ako služba).

⁵ https://www.finance.gov.sk/files/archiv/uhp/3370/76/Stanovisko-UHP_Microsoft.pdf, Informatizácia:

Zabezpečenie kancelárskych softvérových licencií pre štátnu správu, Stanovisko, str. 3

⁶ <https://www.finance.gov.sk/sk/media/tlacove-spravy/mf-sr-planuje-obstatat-sluzby-podpory-sap-pslepe.html>

Nevyhnutným krokom pri identifikovaní ďalších produktov a služieb súvisiacich so zabezpečením licenčného pokrytia IKT vhodných pre centralizáciu nákupu je vypracovanie analýzy využívania a zabezpečenia softvérových licencií.

Orgán verejnej moci je povinný, pred tým ako pristúpi ku ktorejkoľvek centrálnej IKT zmluve za účelom obstarania softvérových produktov reflektovať princípy efektívneho využitia softvérových produktov v súlade s bodom 4.3 Konceptie využívania softvérových produktov vo verejnej správe. Hlavným kritériom pri obstaraní konkrétneho softvérového produktu je kritérium celkovej ceny nákladov na obstaranie/vlastníctvo softvéru (total cost of ownership).⁷

ÚPVII ako vecný gestor licenčnej politiky štátu identifikuje vybrané softvérové produkty prípadne balíky produktov a služby súvisiace so zabezpečením licenčného pokrytia IKT, ku ktorým bude v roku 2019 a priebežne v ďalších obdobiach realizované mapovanie aktuálneho využívania v rámci orgánov verejnej moci. ÚPVII zároveň vykoná analýzu a následne navrhne optimálne produktové portfólio pre konkrétnu centrálnu licenčnú zmluvu. Daný postup ÚPVII uplatní v prípade každej pripravovanej centrálnej licenčnej zmluvy.

Vyššie uvedené aktivity budú súčasťou auditov využívania softvérových licencií pokrytých centrálnymi zmluvami v daných orgánoch verejnej moci a to minimálne raz za tri roky. Výsledky tohto mapovania budú východiskom pre vyhodnotenie potenciálu jednotlivých vybraných produktov a služieb súvisiacich so zabezpečením licenčného pokrytia IKT a identifikáciu vhodných parametrov pre budúci centrálny nákup IKT.

II. CENTRÁLNA IKT ZMLUVA A JEJ BENEFITY

Centrálna IKT Zmluva umožňuje orgánom verejnej moci, riadiť sa a pristupovať k jednotnému centralizovanému zmluvnému vzťahu. V dôsledku existencie inštitútu centrálnej IKT zmluvy (niekedy nazývaná aj „Multilicenčná zmluva“ alebo „Centrálna rámcová dohoda“) a vôbec vôle zabezpečovať softvérové produkty a s nimi súvisiace služby prostredníctvom centralizovaného právneho mechanizmu je umožnené orgánom verejnej moci cenovo zvýhodneným spôsobom⁸ nakupovať softvérové a IKT produkty. Konkrétne produkty a s nimi súvisiace služby sa uvádzajú v špecifických ustanoveniach príslušnej centrálnej IKT zmluvy.

Cieľom centrálného nákupu štátu uzatvorením centrálnych IKT zmlúv je obmedziť plytvanie s verejnými zdrojmi a posilniť uplatňovanie princípov efektívnosti, hospodárnosti a účelnosti pri vynakladaní verejných prostriedkov. Medzi hlavné benefity, ktoré prináša centrálna IKT zmluva, patrí:

⁷ <https://rokovania.gov.sk/RVL/Material/14748/1>

⁸ Princíp Centrálného nákupu softvérových licencií sa uplatňuje aj v Českej republike. Podľa informácií z Ministerstva vnútra, ktoré realizuje centrálny nákup softwarových licencií sa prostredníctvom centrálného nákupu ušetrilo 3 mld. korún. Vid': <https://www.mvcr.cz/clanek/uspory-z-centralnich-nakupu-softwarovych-licenci-ktere-realizuje-ministerstvo-vnitra-prekonaly-3-mld-korun.aspx>

1. Úspora z dosahovania výraznejších množstevných zliav pre všetky orgány verejnej moci zapojené do centrálnej IKT zmluvy;
2. Zabezpečenie prevoditeľnosti medzi zapojenými orgánmi verejnej moci;
3. Umožnenie zameniteľnosti produktov a služieb v rámci produktového portfólia jedného vendora;
4. Zníženie administratívnej záťaže jednotlivých orgánov verejnej moci spojenej s procesom verejného obstarávania;
5. Zefektívnenie procesov verejného obstarávania, ich zrýchlenie a zjednodušenie;
6. Vyššia transparentnosť verejného obstarávania;
7. Centralizácia znalostí a teda aj zvýšenie odbornosti pracovnej sily.

Centrálna IKT Zmluva a jej charakter

Centrálna IKT zmluva je podľa jej charakteru a obsahu centrálnou licenčnou zmluvou. Pre účely tejto časti materiálu treba rozumieť pod pojmom centrálna IKT zmluva – centrálnu licenčnú zmluvu. Centrálna IKT zmluva umožňuje orgánom verejnej moci riadiť sa a pristupovať k jednotnému centralizovanému zmluvnému vzťahu. V dôsledku existencie inštitútu centrálnej IKT zmluvy (niekedy nazývaná aj „Multilicenčná zmluva“), ktorá predstavuje centralizovaný právny rámec, je umožnené orgánom verejnej moci cenovo zvýhodneným spôsobom obstaráť produkty a služby súvisiace so zabezpečením licenčného pokrytia IKT. Konkrétne produkty a s nimi súvisiace služby sú predmetom rokovacích konaní s konkrétnymi dodávateľmi (vendormi) a sú explicitne definované v ustanoveniach príslušnej centrálnej licenčnej zmluvy respektíve v prílohe tvoriacej jej neoddeliteľnú súčasť.

Pojem centrálna licenčná zmluva právny poriadok SR nepozná, preto sa na tento inštitút aplikujú ustanovenia zákona č. 185/2015 Z. z. Autorský zákon v znení neskorších predpisov (ďalej v texte len ako „Autorský zákon“) o licenčnej zmluve a súvisiace. Centrálna licenčná zmluva spĺňa náležitosti licenčnej zmluvy ako aj náležitosti obchodno- záväzkového vzťahu podľa zákona č. 513/1991 Zb. Obchodného zákonníka v znení neskorších predpisov. Na rozdiel od rámcovej dohody je centrálna licenčná zmluva vypracovaná, a jej rámcový charakter je vnímaný výlučne v oprávnení orgánov verejnej moci (nie sú zmluvnými stranami centrálnej licenčnej zmluvy) požiadať o dodanie tovarov, služieb uvádzaných v centrálnej licenčnej zmluve.

Pre centrálnu licenčnú zmluvu, ktorej zmluvnými stranami sú na jednej strane centrálna obstarávacia organizácia (orgán verejnej moci) v súlade s ust. § 15 zákona o verejnom obstarávaní zastupujúca štát a subjekt súkromného práva na strane druhej, ktorý je dodávateľom produktu alebo služby (vendor) platí, že okrem povinnosti spĺňať ustanovenia Autorského zákona, zároveň nesmie byť v rozpore s právnymi predpismi verejného práva (okrem iného zákon č. 357/2015 Z. z. finančnej kontrole a audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, zákon č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, zákon č. 278/1993 Z. z. o správe majetku z štátu a ďalších). Nejde o štandardný súkromnoprávny vzťah ale o zmluvu s prvkami verejného práva.

Procesu uzatvorenia centrálnej licenčnej zmluvy predchádza uskutočnenie centrálneho verejného obstarávania. Centrálne verejné obstarávanie sa uskutočňuje v súlade s ust. § 15 Zákona o verejnom obstarávaní.

Centrálna obstarávacia organizácia bude po uzatvorení centrálnej licenčnej zmluvy jej zmluvnou stranou a bude viazaná jej ustanoveniami. Všetky zodpovednostné vzťahy vyplývajúce z centrálnej licenčnej zmluvy budú zaväzovať explicitne centrálnu obstarávaciu organizáciu. Prístupovanie orgánov verejnej moci k centrálnej licenčnej zmluve bude najčastejšie prebiehať formou uzatvorenia sublicenčnej zmluvy v zmysle ust. § 72 Autorského zákona (ďalej v texte len ako "sublicencia") medzi centrálnou obstarávacou organizáciou na strane jednej a orgánom verejnej moci na strane druhej. Predmetom tejto sublicenčnej zmluvy bude úprava práv a povinností pri zabezpečení dodania produktov a služieb, ktoré sú uvedené v centrálnej licenčnej zmluve a zároveň o ich dodanie písomne požiadal orgán verejnej moci. Spolu so sublicenčnou zmluvou uzatvorenou medzi centrálnou obstarávacou organizáciou a orgánom verejnej moci sa vyhotoví preberací protokol, ktorého predmetom bude počet, druh a názov konkrétnych licencií. Sublicenčná zmluva nesmie byť v rozpore ani obchádzať centrálnu licenčnú zmluvu. Za jej súlad s centrálnou licenčnou zmluvou zodpovedá centrálna obstarávacia organizácia. Za predpokladu, že by došlo k zmene centrálnej licenčnej zmluvy, takáto zmena v prípade dopadu na sublicenčnú zmluvu začne pôsobiť „ex nunc“, od momentu kedy k takejto zmene došlo. Zmena v znení sublicenčnej zmluvy by nemala mať dopad na znenie centrálnej licenčnej zmluvy, pričom platí skutočnosť, že aj akákoľvek takáto zmena musí byť v súlade s centrálnou licenčnou zmluvou. Výnimkami z vyššie uvedeného postupu môžu byť typy centrálnych zmlúv nazývaných napríklad "nelimitovaná licenčná dohoda", ktoré predpokladajú neobmedzené využívanie práv udelených licenčnou zmluvou na určité obdobie za dohodnutý poplatok, a ktoré v súlade s licenčnými modelmi niektorých vendorov nepredpokladajú ďalšie uzatváranie sublicenčných zmlúv s orgánmi verejnej moci. Pre jasné a nespochybniteľné chápanie postupov v prípade každej uzatvorenej centrálnej IKT Zmluvy, bude ÚPVII vypracované metodické usmernenie, ktoré bude podrobne vysvetľovať princípy a postupy objednávaní pre každú takúto uzavretú zmluvu.

2.1 Výnimky z povinnosti pristupovať k centrálnej licenčnej zmluve

Pod výnimkami k povinnosti pristupovať k centrálnej licenčnej zmluve rozumieme taký skutkový stav, ktorý spôsobuje, že z v odôvodnených prípadoch nie je možné zo strany orgánov verejnej moci pristúpiť k centrálnej licenčnej zmluve. Medzi prípady znamenajúce odôvodnenú a objektívnu nemožnosť pripojiť sa k centrálnej licenčnej zmluve patria nasledovné:

- a) Zmluvné podmienky osobitnej licenčnej zmluvy uzatvorenej zo strany orgánu verejnej moci sú výhodnejšie, ako tie uvedené v samotnej centrálnej licenčnej zmluve (licencie poskytované pedagogickým zamestnancom základných, stredných a vysokých škôl a ich študentom za predpokladu, že pôjde o viac ako 1000 používateľov daného druhu licencie - Microsoft Enrollment for Education Solution, EES ..)
- b) Nemožnosť plnenia tzn. orgán verejnej moci požadované produkty alebo služby nemôže objektívne zaobstarať prostredníctvom centrálnej licenčnej zmluvy (centrálna licenčná

zmluva takýto produkt alebo službu vo svojom katalógu nemá zahrnutú). V takomto prípade je zabezpečenie takéhoto produktu alebo služby pre orgán verejnej moci efektívnejšie a hospodárnejšie cez osobitnú licenčnú zmluvu,

- c) Neexistuje platná a účinná centrálna licenčná zmluva – tento stav nastane vtedy, ak centrálna licenčná zmluva bola uzatvorená, avšak obdobie jej platnosti a účinnosti uplynulo. V takomto prípade orgán verejnej moci uzatvorí osobitnú licenčnú zmluvu, v ktorej sa zazmluvní ustanovenie uvádzajúce skutočnosť, že akonáhle sa platne uzatvorí nová centrálna licenčná zmluva, ktorej predmetom bude aj produkt alebo služba obstaraná prostredníctvom osobitnej licenčnej zmluvy, orgán verejnej moci má právo takúto licenčnú zmluvu vypovedať a zároveň prijať kroky smerujúce k prístúpeniu k centrálnej licenčnej zmluve,
- d) V prípade, ak ide o informačné systémy orgánov verejnej moci týkajúce sa zabezpečenia obrany Slovenskej republiky, bezpečnosti Slovenskej republiky, ochrany utajovaných skutočností, a ďalšie informačné systémy pre ktoré osobitný zákon stanovuje prísnejšie pravidlá.

Vo vyššie uvedených prípadoch, ktoré možno považovať za odôvodnené prípady nemožnosti pripojiť sa k centrálnej licenčnej zmluve je orgán verejnej moci v prvom kroku povinný požiadať ÚPVII o schválenie nákupu produktu alebo služby mimo centrálnu licenčnú zmluvu a následne po udelení súhlasného stanoviska postupovať osobitným spôsobom. V prípade písmena d) tejto časti vlastného materiálu, súhlas ÚPVII nie je nevyhnutný, orgán verejnej moci je povinný predložiť odôvodnenie smerujúce k aplikácii písm. d) s odkazom na znenie konkrétneho zákona.

2.2 Unikátne softvérové dielo

Osobitným postupom sa budú riadiť prípady, v ktorých orgán verejnej moci potrebuje k výkonu verejnej moci (plnenie prevádzkových povinností) špecifický typ softvéru (informačného systému a jeho ďalších komponentov) alebo služby. Môže dôjsť k situáciám, kedy je nevyhnutné zabezpečiť dodanie unikátneho softvérového diela (toto predstavuje unikátny SW so svojimi osobitnými licenčnými podmienkami), ktoré má byť vyhotovené podľa pokynov zadávateľa t. j. na mieru podľa požiadaviek a potrieb orgánu verejnej moci. V danom prípade nie je v žiadnom prípade možné pripojiť sa k existujúcej centrálnej IKT zmluve, z dôvodu že na mieru vytvorené autorské dielo nemôže byť v katalógovej tvorbe žiadneho z centrálnych dodávateľov. Verejný obstarávateľ tzn.: orgán verejnej moci je pri zabezpečení dodania unikátneho softvérového diela povinný postupovať štandardne ako pri uzatváraní prevádzkových zmlúv na dodávku služby, so zohľadnením existujúcich platných a účinných ustanovení zákona o verejnom obstarávaní.

Vo vzťahu k problematike obstarávania unikátneho softvérového diela je treba zohľadniť skutočnosť, že koncom marca 2019 bol v Národnej rade Slovenskej republiky schválený zákon

o ITVS, ktorý nahradil zákon č. 275/2006 Z. z. o informačných systémoch verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Schválený zákon nadobudol účinnosť 01.05.2019. Práve zákon o ITVS by mal regulovať fázu prípravy a obstarania unikátneho softvérového diela a to aj z pohľadu zmluvných podmienok.

Nato, aby mohlo dôjsť k uzatvoreniu licenčnej zmluvy na dodanie unikátneho softvérového diela, ktorej predmetom budú autorské práva k dielu zhotovenému na základe objednávky musia byť splnené nasledovné podmienky kumulatívne:

- ide unikátne autorské dielo,
- neexistuje centrálny zmluvný rámec (centrálne licenčná zmluva) na zabezpečenie takéhoto alebo obdobného porovnateľného softvérového diela.

Správa existujúcich centrálnych IKT zmlúv a spôsob pristupovania

Výkon správy centrálnych IKT zmlúv je v kompetencii gestora licenčnej politiky štátu, ktorý zároveň vypracováva metodickú dokumentáciu, ktorej predmetom bude postup pri pristupovaní k centrálnym IKT zmlúvam, ich napĺňaní a realizácii ich ustanovení.

V zmysle aplikácie základných právno-teoretických princípov vydávania metodической dokumentácie (bez ohľadu na jej pomenovanie), je takýto postup považovaný za tzv.: „*interný normatívny výklad, ktorý podávajú ústredné a miestne orgány štátnej a verejnej správy v určitej forme alebo ho presadzujú opakovanou a dlhodobou rovnakou interpretáciou. Takýto výklad je zaväzujúci pre orgány štátnej a verejnej správy, ktoré ho vydávajú a tie pre ktoré je metodická dokumentácia určená*“ Metodická dokumentácia vo veci realizácie centrálnych IKT zmlúv bude preto zaväzovať jednotlivé orgány verejnej moci. ÚPVII okrem vytvárania metodической dokumentácie zodpovedá za zverejňovanie takejto dokumentácie pre účely sprístupňovania jej najaktuálnejšieho znenia pre všetky dotknuté subjekty. Metodická dokumentácia bude sprístupnená na nasledujúcom odkaze:

<https://www.vicepremier.gov.sk/sekcie/licencie/index.html>

Metodická dokumentácia k centrálnym IKT zmlúvam bude obsahovať najmä:

- Definíciu produktov a služieb, ktoré je možné v danej centrálnej IKT zmluve obstarat’;
- Zoznam orgánov verejnej moci, ktoré môžu využívať danú centrálnu IKT zmluvu;
- Definíciu postupov a podmienok, za ktorých môžu organizácie štátnej a verejnej správy;
- danú centrálnu IKT zmluvu využiť vrátane riadenia finančného krytia požiadaviek jednotlivých orgánov verejnej moci;
- Práva a povinnosti organizácií využívajúcich centrálnu IKT zmluvu.

Centrálne správa uzavretých centrálnych IKT zmlúv zároveň umožní dôkladnejšiu analýzu nákupov produktov a služieb súvisiacich so zabezpečením licenčného pokrytia IKT – v rámci metodической dokumentácie bude možné stanoviť jednotný postup posudzovania požiadaviek jednotlivých orgánov verejnej moci a vytvorením databázy produktov a služieb súvisiacich so

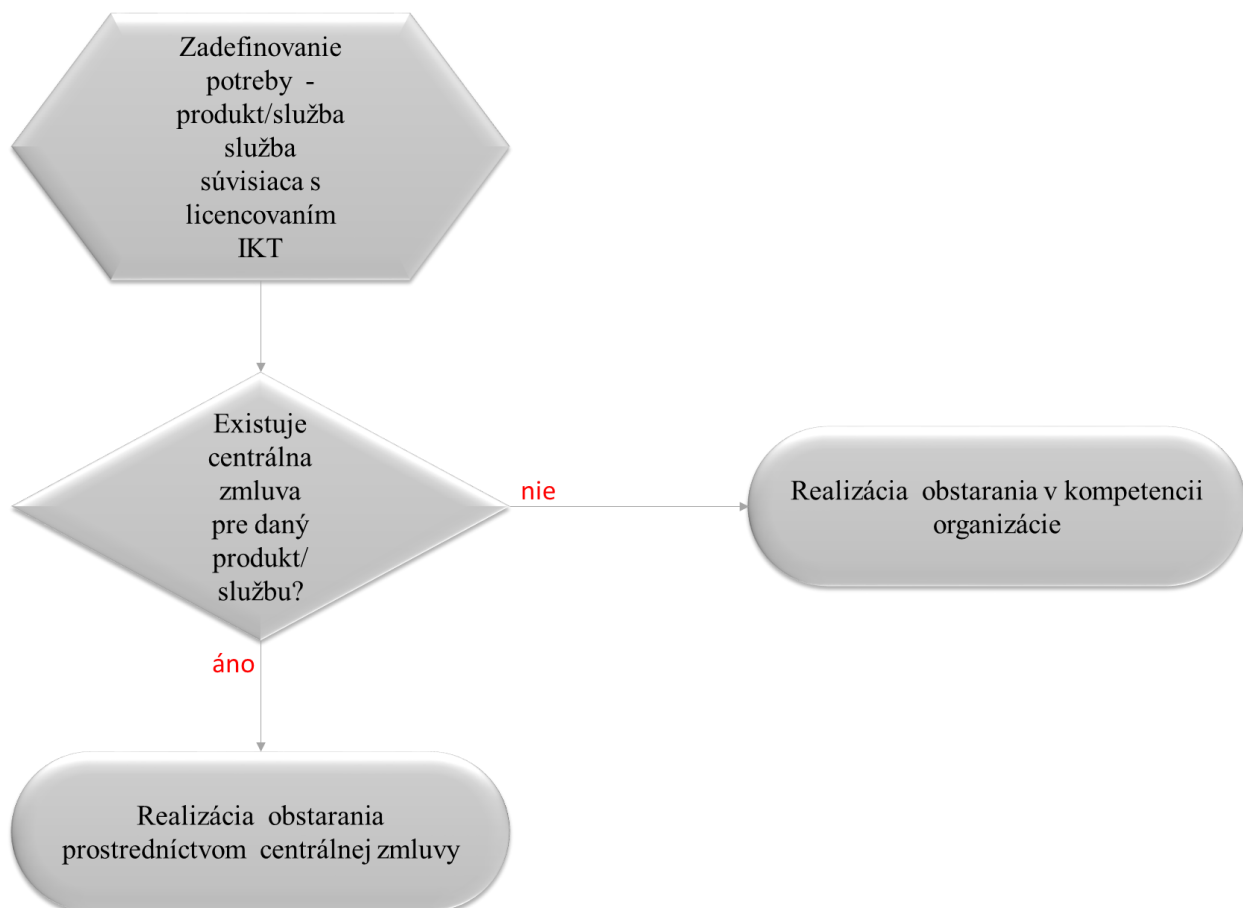
zabezpečením licenčného pokrytia IKT štátu bude možné odstrániť prípadné neefektívne nákupy produktov a služieb súvisiacich so zabezpečením licenčného pokrytia IKT.

Vyhodnotenie uzatvorených centrálnych IKT zmlúv

ÚPVII bude priebežne zverejňovať informácie o stave centrálnych IKT zmlúv. Zároveň budú tieto informácie slúžiť ako východiská pri obnove existujúcich centrálnych IKT zmlúv na ďalšie obdobie spolu so zohľadnením zmien na trhu v oblasti technológií a centrálnej licenčnej politiky štátu.

III. SYSTÉMOVÝ PRÍSTUP K VYUŽITIU CENTRÁLNYCH IKT ZMLÚV

Aby bolo možné maximalizovať benefity uzavretých centrálnych IKT zmlúv, sú orgány verejnej moci pri obstarávaní produktov a služieb súvisiacich so zabezpečením licenčného pokrytia IKT povinné postupovať v zmysle nasledovného postupu:

Záver

Centrálna IKT zmluva je považovaná (so zohľadnením všetkých jej výhod) za vhodný a vítaný nástroj slúžiaci na zabezpečenia komplexného licenčného krytia IKT orgánov verejnej moci. V

nadväznosti na historickú genézu politiky centrálného obstarávania je prostredníctvom tohto materiálu poukazované okrem iného aj na aktuálnosť problematiky centrálnych IKT zmlúv.

K charakteru materiálu je záverom nevyhnutné dodať, že na strane jednej analyzuje a vykladá povinnosti uložené orgánom verejnej moci samotným uznesením vlády Slovenskej republiky, ale na strane druhej popisuje povinnosti uložené ÚPVII spočívajúce vo vypracovaní koncepčne homogénnej metodologickej dokumentácie so zohľadnením špecifik konkrétneho produktu prípadne služby, a v poskytovaní súčinnosti dotknutým orgánom verejnej moci.